

Tojice

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Nepomuk

Nadmořská výška: 344 m n. m.

Počet obyvatel: 110

Adresa URL: www.tojice.cz

Okres: Plzeň-jih

GPS souřadnice: 49.492478N, 13.626513E

První pís. zmínka: 1371 (653 let)

PSČ: 335 01

Památky a zajímavosti Tojice

K drobným sakrálním památkám nacházejících se v Tojicích patří kaple sv. Vavřince, pamětní kříž před kapličkou, boží muka při cestě z Tojic do Vrčeně a kříž u cesty z Tojic do Dvorce.

Kaple sv. Vavřince

V prostoru návsi silnicového typu stojí nevelká kaple zasvěcená sv. Vavřinci. Kaplička byla postavena pravděpodobně v 2. pol. 19. stol., kdy došlo k největšímu rozmachu výstavby návesních kaplí na území severovýchodního Klatovska. V jednotlivých obcích tak postupně vznikaly zděné kaple, které většinou nahradily původní dřevěné zvoničky. Stavebníkem byla vždy příslušná obec, která také stavbu financovala, někdy za pomoci majitele místního velkostatku. Pomoc jednotlivých obyvatel obce spočívala především v poskytování potřebných potahů na dovoz stavebního materiálu, nádenických prací případně při pořízování některých částí inventáře těchto kaplí. V mnoha případech musela obec opatřit potřebné finanční prostředky dokonce odprodejem části obecních pozemků. Kaple v Tojicích byla postavena asi jako stavba nějaké soukromé osoby. Nemáme o ní žádných písemných zpráv. Před opravami v r. 2000, kdy bylo žádáno o dotaci na opravu kaple, vyšlo najevo, že kaple není v evidenci Památkového úřadu ani není majetkem církevním. Nyní je již majetkem obce.

Kaple má polygonální půdorys a jehlancovou střechu, vrcholící sanktusníkem. Interiér je sklenut kupolí. Fasáda i okna mají pseudogotický charakter. Před kaplí stojí pamětní kříž. Dvě dřevěné sošky - soška sv. Anny a soška Panny Marie, které zdobily kapli, byly v r. 1988 zcizeny. V neděli 6. srpna 2000 byla kaple slavnostně vysvěcena nepomuckým vikářem Františkem Cibuzarem za účasti asi stovky lidí. K výzdobě kaple byla zapůjčena vitráž Plzeňské Madony od plzeňského akademického malíře Stanislava Staňky, který v říjnu tuto vitráž přemaloval přímo na čelní zeď uvnitř kaple.

Boží muka

Zprávy o těchto „božích znameních“ uvádí již Václav Hájek z Libočan ve své Kronice české, vydané roku 1541. Budované byly jednak jako dar a poděkování bohu za odvrácení nebezpečí (např. moru nebo války), nebo jako upomínka na neštěstí, které se v těchto místech stalo (mord, zabití stromem, bleskem, pádem z koně, utonutí). Boží muka u Tojic pochází z r. 1886. Dle vyprávění pamětníka byly postaveny na paměť tragické události, kdy při sklizení sena spadla z vozu žena a zabila se.

Kříže

Kříže jsou umístěny jak uvnitř sídel samotných, většinou v těsné blízkosti návesních kaplí, kde přetrvaly jako jejich předchůdci, tak i v jejich okolí. Zde se nachází především u cest spojujících jednotlivá sídla. Někdy hned při výjezdu ze vsi, jindy na hranicích katastru obce. Jejich vznik byl v minulosti podmíněn různými vlivy. Vznikaly na paměť tragických událostí nebo jako poděkování bohu za

odvrácené neštěstí. Jejich zřizovateli byli jak jednotliví občané, tak také opět obce. Původní dřevěné kříže byly v minulosti postupně nahrazovány trvanlivějšími materiály. Převažujícím materiálem pro tyto kříže je žula, ze které je zhotoven podstavec, do něhož je zasazen různě zdobený litinový nástavec vlastního kříže s tělem Ukřižovaného. K největšímu rozšíření těchto sakrálních památek dochází stejně jako u kaplí od poloviny 19. stol. a vývoj je ukončen v 1. třetině 20. stol., jak dokládají dochované datace na některých z nich.

V Tojicích můžeme nalézt dva kříže. Pamětní kříž před kapličkou, který je starší datace než kaplička a kříž při výjezdu ze vsi.

Pomník padlých v první světové válce

